

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/10/2015
Identifikačné číslo spisu: 9515100092
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:9515100092.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Harabina, v trestnej veci proti obžalovanému Ing. B. B. a spol., pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 21. júla 2015 sp. zn. BB-4T/19/2015 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky s a z a m i e t a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica boli obžalovaní Ing. B. B. a P. B. podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodení spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

Ing. B. B. a P. B., v presne nezistený deň, v období mesiacov apríl a máj roku 2010, v M., na B. E. č. XX, v kancelárskych priestoroch nachádzajúcich sa v starej budove spoločnosti Z., IČO: XX XXX XXX, pri spoločnom osobnom rozhovore a po vzájomnej dohode s Ing. F. K. ako riaditeľom Daňového úradu C., (ďalej len „F.“), v prítomnosti Ing. V. D. ako riaditeľky Daňového úradu M. opakovane sľúbili Ing. F. K. ako úplatok vyplatiť finančnú hotovosť vo výške 10 percent z celkovej sumy nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) vyplatených bližšie neurčeným obchodným spoločnostiam evidovaných v pôsobnosti DÚ F., v ktorých Ing. B. B. a P. B. vykonávali svoj vplyv za to, že z titulu jeho funkcie riaditeľa DÚ F. zabezpečí bezproblémové vyplatenie nadmerných odpočtov DPH a bude včas poskytovať informácie o dožiadaniach z iných daňových úradov a vyžiadaniach z polície týkajúcich sa obchodných spoločností, ktoré určí Ing. B. B., pričom Ing. F. K. na základe vyslovenej požiadavky Ing. B. B. tak konal v rámci daňovej kontroly DPH za zdaňovacie obdobie september roku 2009, vykonávanej na DÚ F. v spoločnosti M., M., M., s.r.o., so sídlom toho času na Q. č. XX/A, F. B., IČO: XX XXX XXX (ďalej len „M., M., M.“), kedy v rozpore s jeho služobnými

povinnosťami, v presne nezistený deň v období mesiacov máj a jún roku 2010, na základe služobnej vedomosti získanej pri podpisovaní výzvy kontrolnej skupiny DÚ F. o nedostatkoch zistených pri vykonanej kontrole a výzvy na prerokovanie protokolu o kontrole adresovanej spoločnosti M., M., M., prostredníctvom Ing. V. D., opakovane zvláštnej iniciatívy vyvolal stretnutie s Ing. B. B. a konateľom spoločnosti M., M., M., aby sa spoločne dohodli na tom, aké doklady je potrebné doložiť a aby sa napísalo vyjadrenie pre úspešné uplatnenie námietok voči daňovej kontrole, ku stretnutiu ktorému nakoniec došlo v období od 25.05.2010 najneskôr do 01.06.2010, na B. E. č. XX, M., v kancelárskych priestoroch nachádzajúcich sa v starej budove spoločnosti Z., kde Ing. F. K. osobne na žiadosť Ing. B. B. a P. B. v prítomnosti Ing. V. D. vypracoval písomnosť - „Výzvu na vyjadrenie sa k protokolu a na jeho prerokovanie - vyjadrenie" pre spoločnosť M., M., M., ktorá bola doručená na DÚ F. dňa 02.06.2010 a na základe ktorej došlo zo strany DÚ F. k zmene výsledku daňovej kontroly v smere priznania nároku na odpočítanie DPH a zo strany Ing. F. K. ako riaditeľa DÚ F. ku schváleniu platobného poukazu č. 2010/P/15974 a dodatočného platobného výmeru č. 612/230/40372/10 zo dňa 08.06.2010, čo viedlo k vyplateniu nadmerného odpočtu DPH za zdaňovacie obdobie september roku 2009 spoločnosti M., M., M. v celkovej výške 443.218,88 Eur, čomu však v minulosti DÚ F. v protokole č. 612/320/28203/2010 nevyhovelo, za čo v presne nezistený deň v lete roku 2010 v reštaurácii B. v F. B. a v reštaurácii S. W. v H. T., Ing. B. B. za prítomnosti Ing. V. D. osobne odovzdal Ing. F. K. sľúbený úplatok vo forme peňažnej hotovosti v bližšie nezistenej výške.

V zákonnej lehote určenej v ustanovení § 309 ods. 1 Tr. por. podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti tomuto rozsudku odvolanie.

V odôvodnení odvolania prokurátor uviedol, že na základe právnej a skutkovej argumentácie uvedenej v odôvodnení napadnutého rozsudku dospeľ k záveru, že súd nesprávne a nedostatočne vyhodnotil nie len skutkovú, ale aj právnu stránku veci. Primárne namietal nedostatočné odôvodnenie oslobodzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, pretože tento sa, podľa jeho názoru nezaoberal vyhodnotením dôkazov a nevenoval sa ani vzájomným súvislostiam ustálených skutkových skutočností a prípadnými rozpormi medzi nimi. Súd sa dostatočne nezaoberal ani obsahom výpovede svedkyne Ing. V. D. a svedka M. M. v spojitosti s ostatnými listinnými dôkazmi. Podľa názoru prokurátora, výsledky dokazovania dávajú dostatočný dôvod na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči obom obžalovaným.

Prokurátor ďalej dôvodil, že výpoveď svedkyne Ing. V. D. je dostatočne presvedčivá a konzistentná, bez akýchkoľvek podstatných rozporov v porovnaní s jej predchádzajúcou výpoveďou z prípravného konania. Poukázal na konkrétne tvrdenia svedkyne, ako aj na skutkové okolnosti, z ktorých vyplýva, že bola preukázaná spoločná dohoda s obžalovanými na prisľúbení finančného úplatku vo výške 10 % zo sumy vyplatených nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty. Tým došlo k naplneniu kvalifikačného zákonného znaku „sľúbenia" skutkovej podstaty korupčného trestného činu, a to vo vzťahu k obom obžalovaným. Predmetom riešenia problému bola spoločnosť M., M., M., ktorej sídlo je v územnej pôsobnosti Daňového úradu F. a v riadiacej pôsobnosti Ing. F. K., ktorý sa pri riešení vzniknutého problému vo veci osobne angažoval vypracovaním „Výzvy na vyjadrenie sa k protokolu a na jeho prerokovanie - vyjadrenie". Z výpovede svedkyne tiež vyplýva, že ona sama dohodla dve stretnutia Ing. B. s Ing. K., na ktorých obžalovaný odovzdal Ing. K. obálku.

Súd prvého stupňa, podľa názoru odvolateľa rozhodol na základe vlastných domnienok o účelovosti výpovede svedkyne Ing. D., pretože je spolupracujúcou osobou a očakáva tým zmiernenie vlastného postihu. Jedná sa o nezákonný a svojvoľný postup súdu, pretože nie je zrejmé ako súd dospeľ k záveru, že sa jedná o spolupracujúcu osobu.

Podľa názoru prokurátora súd prvého stupňa dostatočne nezohľadnil ani výpoveď svedka M. M. a neuviedol skutočností, v ktorých videl rozpory v jeho výpovediach. V tejto súvislosti poukázal na konkrétne tvrdenia tohto svedka so záverom, že sa jedná o výpoveď korešpondujúcu s výpoveďou svedkyne Ing. V. D. a spolu s listinnými dôkazmi tvoria ucelenú sústavu prepojených a logicky nadväzujúcich dôkazov. Z listinných dôkazov totiž vyplýva, že na základe daňovej kontroly v spoločnosti M., M., M. nebolo schválené vyplatenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za

zdaňovacie obdobie september 2009 a toto bolo schválené až na základe podaného „Výjadrenia“, vypracovaného Ing. F. K. a ktoré bolo doručené v súvislosti s výsledkami kontroly v uvedenej spoločnosti. Prokurátor dôvodil, že bola preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním obžalovaných Ing. B. B. a P. B. vo forme sľúbenia a poskytnutia úplatku a vzniknutým následkom v podobe prevzatia úplatku zo strany Ing. F. K. za úkony, ktoré vykonal v ich prospech ako riaditeľ daňového úradu.

Prokurátor napokon poukázal na odsúdenie Ing. F. K. iným senátom špecializovaného trestného súdu za zločin prijímania úplatku, ktorý je opozitným skutkom predmetnej trestnej činnosti obžalovaných B.

Vzhľadom na všetky tieto okolnosti prokurátor navrhol, aby najvyšší súd podľa § 322 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Zástupca prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu poukázal na písomné odôvodnenie svojho odvolania a navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok špecializovaného trestného súdu zrušil a vrátil tomuto súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný Ing. B. B. k odvolaniu prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry podal rozsiahle písomné vyjadrenie, v ktorom poprel spáchanie trestnej činnosti kladenej mu za vinu. Podľa jeho názoru bola predmetná trestná vec neprípustne ovplyvňovaná orgánmi činnými v trestnom konaní. Uviedol, že kauza má širšie súvislosti a predmetná vec je len jedným z článkov plánovanej kriminalizácie jeho osoby. Podľa jeho názoru neurčitými formuláciami použitými v skutkovej vete „v presne nezistený deň“ resp. „úplatok vo forme peňažnej hotovosti v bližšie nezistenej výške“, bola porušená zásada zachovania totožnosti skutku.

Obžalovaný ďalej namietal, že predmetná trestná vec bola „umelo a v rozpore so zákonom“ rozdelená na viac konaní, pričom v jednotlivých obžalobách je ten istý skutok uvedený odlišne. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa rozhodol správne a svoje oslobodzujúce rozhodnutie dôsledne odôvodnil. Prezentoval tiež názor, že prokurátor vo svojom odvolaní povýšil výpoveď svedkyne Ing. V. D. na „nespochybniteľný zdroj pravdy“ a nekritickým spôsobom hodnotil jej obsah, pričom je zrejmé, že svedkyňa predkladá svoje tvrdenia s motívom získania svojho vlastného prospechu v prípade, v ktorom figuruje v postavení obvinenej. Tým, že vyšetrovateľ vylúčil trestnú vec obvinenej Ing. D. na samostatné konanie, urobil to účelovo a v rozpore s ustanovením § 18 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti obžalovaný poukázal na niektoré konkrétne rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý k danej problematike vyslovil svoj právny názor („č. 12/1997, sp. zn. 1 To 1/2015, 1 Tost 22/2015“), pričom uviedol rozsiahle citácie ich častí.

Obžalovaný ďalej vo svojom vyjadrení uviedol, že o nevierohodnosti svedkyne Ing. D. svedčí aj skutočnosť, že jej výpoveď v iných trestných konaniach bola hodnotená ako nehodnoverná a nedostatočná. Poukázal na konanie vo veci údajného podplácania M. T. a obvinenie zo spáchania trestného činu marenia spravodlivosti, ktorého sa mal dopustiť na hlavnom pojednávaní prvostupňového súdu. Poukázal na výpoveď svedka M. M., ktorý uviedol, že o podplácaní nič nevedel, pričom o okolnostiach o ktorých vedel, vypovedal nepresne a rozporne.

O motivácii svedkyne za každú cenu usvedčovať obžalovaných v prebiehajúcim konaní svedčí, podľa názoru obžalovaného Ing. B. B. uznesenie prokurátora z 19. augusta 2015, sp. zn. VII/2Gv59/13/1000 o podmienечnom zastavení trestného stíhania voči nej ako spolupracujúcej obvinenej, v ktorom sa jej ukladá podmienka usvedčovať obvinených v trestných konaniach vedených na Úrade špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Vyjadril tiež názor, že prokurátor prejavil „nerovný prístup k trestným veciam Ing. D. a ostatných obvinených, ktoré veci boli vylúčené každá osobitne na samostatné konanie. Poukázal na časové súvislosti v postupe vyšetrovania, vec vedená proti nemu a jeho synovi bola skončená promptne, pričom konanie proti Ing. D. bolo začaté 9. apríla 2013 a trvalo až do 19. augusta 2015, kedy bolo vydané uznesenie o podmienечnom zastavení trestného

stíhania. Má za to, že dôvodom bola skutočnosť, že prokurátor čakal až do vynesenia odsudzujúceho rozsudku voči nemu a jeho synovi. Sama svedkyňa Ing. D. vo svojich výpovediach popierala existenciu dohody s orgánmi činnými v trestnom konaní z dôvodu, aby to „nevrhlo svetlo na skutočnú motiváciu jej výpovedí“. V tomto smere obžalovaný poukázal na judikáтуру Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej obžalovaný má právo vedieť o trestných stíhaniach svedkov a ich prípadných dohodách s orgánmi činnými v trestnom konaní a má právo skúmať všetky dôkazy vzťahujúce sa k hodnovernosti svedkov. V tomto smere považuje za pozoruhodné, že prokurátor v odôvodnení odvolania uviedol, že nie je zrejmé, na základe čoho dospel súd k názoru, že sa jedná o spolupracujúcu osobu a z čoho vyvodzuje očakávanie svedkyne miernejšieho postihu, pričom podmiennečne zastavené trestné stíhanie Ing. D. bolo už po ôsmich dňoch po doručení odôvodnenia odvolania prokurátora do podateľne súdu prvého stupňa.

V závere svojho vyjadrenia obžalovaný Ing. B. B. uviedol, že trestného činu podplácania sa nedopustil. Trestné konanie považuje za snahu o jeho kriminalizáciu a stratu dôveryhodnosti v očiach verejnosti.

Obžalovaný P. B. vo svojom písomnom vyjadrení označenom ako „vyjadrenie k zaujatosti svedkov“ z 29. septembra 2015 prezentoval názor, že svedkyňu Ing. D. považuje za nedôveryhodnú, keďže skutočnosti, ktoré vyplynuli z jej výpovedí sa ukázali ako nepravdivé. Voči nej je vedených viacero trestných stíhaní, a teda nie je možné vylúčiť, že „pod tlakom prináša rôzne účelové informácie v snahe pomôcť si v týchto trestných konaniach“. Jej tvrdenia o odovzdaní úplatku M. T. v inom trestnom konaní sa ukázali ako nepravdivé. Považuje za pozoruhodné, že na jednej strane sa jej výpoveď považuje za nepravdivú a v posudzovanom prípade prokurátor argumentuje jej vierohodnosťou. Výpoveď takejto svedkyne nemôže byť považovaná za dôveryhodnú, pretože bola motivovaná s cieľom vytvoriť si priaznivé podmienky pre zmiernenie vlastného postihu za korupčnú trestnú činnosť. To nepochybne vyplýva z uznesenia prokurátora o podmiennečnom zastavení trestného stíhania Ing. D. z augusta 2016.

Vo vzťahu k výpovedi svedka M. M. obžalovaný P. B. uviedol, že tento svedok je voči nemu zaujatý. Ich vzťah je komplikovaný, nakoľko svedok „mal v minulosti záujem o jeho bývalú manželku“ a on sám som mal pomer s jeho bývalou priateľkou, čo mu svedok nikdy neodpustil. Ich priateľské vzťahy sa skončili pred asi 4 rokmi, kedy sa s ním po slovnej roztržke pobil. Pri svojej výpovedi budil dojem, že v jeho obchodnej spoločnosti vystupoval v pozícii tzv. „bieleho koňa“, v skutočnosti však pochádza z dobre zabezpečenej rodiny a sám žije spôsobom, z ktorého je zrejmá jeho vysoká životná úroveň.

Z uvedených dôvodov považuje výpovede svedkov Ing. V. D. a M. M. za účelové a zaujaté, motivované s úmyslom poškodiť jeho osobu nepravdivými tvrdeniami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaného odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že špecializovaný trestný súd rozhodol správne a v súlade so zákonom.

Súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto následne vyhodnotil v intenciách ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel tak ku správnejmu záveru, že vykonanými dôkazmi nebolo celkom jednoznačne a nepochybne dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní Ing. B. B. a P. B. trestne stíhaní, preto boli v konečnom dôsledku podľa § 285 písm. a/ Tr. por. spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky oslobodení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si v celom rozsahu osvojil závery prvostupňového súdu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Aj podľa názoru odvolacieho súdu nebolo celkom jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok, pre ktorý sú obžalovaní trestne stíhaní sa stal, a to aj napriek tomu, že vo veci bolo vykonané dokazovanie všetkými známymi a dostupnými dôkazmi.

Odvolanie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry je odôvodňované najmä poukazom na obsah výpovede svedkyne Ing. V. D., výpoveď svedka M. M. a konkrétne listinné dôkazy, ktoré podľa jeho názoru tvoria logickú ničím neporušenú sústavu vzájomne na seba nadväzujúcich dôkazov.

Podľa názoru odvolacieho súdu ani tieto spomenuté dôkazy však sami osebe nemôžu postačovať pre záver o vine obžalovaných, tak ako sa toho domáha prokurátor. Charakter a povaha výpovede svedkyne Ing. V. D. ako spolupracujúcej obvinenej aj s prihliadnutím na výpoveď svedka M. M. bez toho, aby boli tieto dôkazy podporené ďalšími objektívnymi, hodnovernými a nespochybniteľnými dôkazmi netvorí žiadnu ucelenú a logicky vzájomne obsahovo korešpondujúcu reťaz dôkazov, na základe ktorých by bolo možné ustáliť nepochybný záver, že skutok pre ktorý sú obžalovaní stíhaní sa skutočne stal, tak ako je popísaný v skutkovej vete obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 24. apríla 2015, č. VII/2 Gv 203/13/1000-28.

Vo všeobecnosti treba pripomenúť, že inštitút spolupracujúceho obvineného možno považovať za kľúčový inštitút pri odhaľovaní závažných foriem organizovanej kriminality. Na jednej strane možno takýto postup chápať ako riešenie nedostatočného zabezpečenia dôkaznej situácie zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ktoré sú v istej dôkaznej núdzi na to, aby páchatel'a trestnej činnosti usvedčil spoluprácou s iným páchatel'om trestnej činnosti, na druhej strane takýmto postupom dochádza k výraznému potlačeniu zásady legality a oficiality, a teda nosných zásad začatia trestného konania, na ktorých je dlhoročne postavený celý kontinentálny trestný proces.

Pokiaľ ide o spoluprácu páchatel'a s orgánmi činnými v trestnom konaní treba zdôrazniť, že je otázna vierohodnosť výpovede takéhoto páchatel'a, ktorý môže zásadným spôsobom klamať a výraznou mierou zatajovať, bagatelizovať či skresľovať svoj vlastný podiel na trestnej činnosti v neprospech stíhaných osôb, proti ktorým vypovedá. Rovnako môže ísť o prípad pomsty, vybavovaní si účtov, konkurenčného boja a podobne. Preto je nutné vždy starostlivo zväziť samotnú aplikáciu využitia tohto inštitútu.

Pri vykonávaní dôkazu výsluchom spolupracujúceho obvineného, musia orgány činné v trestnom konaní vychádzať zo zásad a zákonností dokazovania rovnako, ako pri iných dôkazoch. Pokiaľ ide o obsah výpovede spolupracujúceho obvineného, ktorý vypovedá v procesnom postavení svedka predpokladá sa, že bude vypovedať pravdu. Nie je vylúčené, že ku skresleniu, k nesprávnej a neúplnej interpretácii pravdy môže dôjsť kedykoľvek, aj keď neúmyselne, na základe nepresného vnímania určitej konkrétnej skutočnosti svedkom. Je nevyhnutné, aby orgány činné v trestnom konaní za každých okolností preskúmavali a všetkými dosiahnuteľnými dôkazmi získanými zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov aj overovali špecifickú výpoveď spolupracujúceho obvineného v procesnom postavení svedka.

Ak má byť takýto dôkaz (získaný výsluchom spolupracujúceho obvineného v procesnom postavení svedka) v ďalšom konaní využitý, musí byť z hľadiska zákonnosti, vierohodnosti a najmä aj úplnosti jeho obsahu dôkladne preverený a teda, či súvisí s danou trestnou vecou, či bude takýto dôkaz vykonateľný a dostatočne hodnoverný. Účelom previerky takéhoto dôkazu je zistiť kvalitu, pramene správ, spoľahlivosť a úplnosť informácie a najmä jeho vzťah k iným dôkazom. Dôkazy sa preverujú najmä ich analýzou, porovnaním s inými zásadnými dôkazmi, ako i vykonávaním ďalších procesných úkonov. V zásade ale nie je možné, aby dôkaz vyplývajúci zo svedeckého výsluchu osoby, ktorá vystupuje ako spolupracujúci obvinený, bol jediným dôkazom, ktorý svedčí o vine obvineného.

So zákonnosťou dokazovania použitím inštitútu spolupracujúceho obvineného vyvstáva teda celý rad praktických otázok a pochybností. Tou najzávažnejšou je bezpochyby vierohodnosť spolupracujúceho obvineného, ktorý sám participoval na páchaní trestnej činnosti, a ktorý výmenou za istú formu beztrestnosti usvedčuje svojich spolupáchateľov. Je preto na mieste sa pýtať, či takýto obvinený nebude svojou dobrovoľnou spoluprácou s orgánmi činnými v trestnom konaní len účelovo zakrývať vlastnú trestnú činnosť a s akou pravdepodobnosťou bude takýto obvinený vypovedať pravdivo. Rovnako je otázne, či dôkaz získaný výpoveďou spolupracujúceho obvineného môže byť zároveň jediným usvedčujúcim dôkazom svedčiacim o vine obvineného a či je ako taký dostatočne presvedčivý pri

usvedčovaní iných spolupáchateľov. Jednoznačne možno povedať, že bez ďalších podporných dôkazov proti obvineným, ktorými je možné hodnoverne preveriť výpoveď spolupracujúceho obvineného, by takýto postup v istej miere spochybňoval nielen zákonnosť, ale i spravodlivosť celého trestného konania.

Tento moment je kľúčovým aj v predmetnej trestnej veci, pretože je potrebné zodpovedať otázku, či usvedčujúca výpoveď svedkyne Ing. V. D. postačuje na to, aby bolo možné jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností konštatovať preukázanie viny obžalovaných Ing. B. B. a P. B.. V danom prípade, tak ako to súd prvého stupňa správne konštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku, výpoveď menovanej svedkyne nie je podporovaná aj ďalšími jednoznačnými dôkazmi, ale naopak ostáva viac-menej osamoteným dôkazom. Hodnotenie jej výpovede v konečnom dôsledku nie je možné abstrahovať od skutočnosti, že sa jedná o výpoveď spolupracujúcej obvinenej, keďže trestné stíhanie voči nej bolo podmienene zastavené, pričom v uznesení, ktorým bolo trestne stíhanie voči nej zastavené (uznesenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 14. augusta 2015, sp. zn. VII/2 G v 59/13/1000-24) sa explicitne ukladá, aby v skúšobnej dobe podmieneneho zastavenia trestného stíhania svojou výpoveďou sa „naďalej podieľala na objasnení trestného činu korupcie a na zistení a usvedčení páchatel'a korupcie v trestných veciach vedených na Úrade špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pod sp. zn. VII/2 Gv 203/13/1000 a VII/2 Gv 92/13/1000".

Zásadným problémom je, že výpoveď Ing. V. D. nie je spoľahlivo v danej veci overiteľná žiadnymi ďalšími jednoznačnými dôkazmi.

Svedok Ing. F. K. v rozpore s výpoveďou svedkyne poprel stretnutie s Ing. P. B. v reštauráciách B. v F. B. a S. W. v H. T., pri ktorých mu mal odovzdať obálky s úplatkom vo forme finančnej sumy. Rovnako poprel, že by mu menovaný akýkoľvek úplatok prisľúbil. Svedkyňa Ing. V. D. podľa vlastnej výpovede žiadne finančné čiastky nevidela, iba sa domnievala, že v obálkach sa nachádzajú peniaze, usudzujúc tak z niektorých neverbálnych prejavov Ing. K.. Obálky s peniazmi mal Ing. F. K. podľa obžaloby v danej veci prevziať za pomoc pri vyplatení vratky dane z pridanej hodnoty v rámci obchodnej činnosti spoločnosti M., M., M., spol. s r.o., konkrétne za vypracovanie „Výzvy na vyjadrenie sa k protokolu a na jeho prerokovanie - vyjadrenie", na základe ktorého malo dôjsť zo strany Daňového úradu F. k zmene výsledku daňovej kontroly v smere priznania nároku na odpočet dane z pridanej hodnoty. Z výpovede svedkyne Ing. V. D. urobenej na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa (č. l. 861) však vyplýva, že peniaze v obálke odovzdanej Ing. F. K. pred reštauráciou S. W. v H. T. mali byť úplatkom za vyplatenie vratky dane z pridanej hodnoty za činnosť inej obchodnej spoločnosti a nie v súvislosti so spoločnosťou M., M., M.. O akú spoločnosť sa malo jednať a v akej výške mala byť vratka dane z pridanej hodnoty vyplatená v tomto prípade však svedkyňa uviesť nevedela. Nevedela uviesť ani bližšie okolnosti stretnutia v reštaurácii S. W., uviedla len, že to bolo večer.

Svedok M. M. nebol v inkriminovanom období prítomný či už v kancelárii Ing. P. B., alebo na inom mieste, kde sa malo hovoriť o prisľube úplatkov.

Tento svedok potvrdil, že podpísal vyjadrenie k daňovej kontrole za spoločnosť M., M. M., s.r.o. a neskôr dostal správu o ukončení daňovej kontroly s tým, že bolo odsúhlasené vyplatenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za vlastnícky prevod reštaurácie C. a zároveň bolo zamietnuté vrátenie nadmerného odpočtu dane za muzikál H. a motoristickú akciu. Sumu priznaného odpočtu dane z pridanej hodnoty potom z banky sám vybral a následne mu P. B. odovzdal sumu 15 000,- Eur. Mal mu pri tom povedať, že „ide o polovičku z tých peňazí, čo dal pracovníkom daňových úradov". O tom, že by existovala nejaká dohoda s pracovníkmi daňového úradu o sľúbení úplatkov za vyplácanie nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty nemal žiadnu vedomosť a nevedel ani nič o tom, že by boli pracovníkom daňových úradov vyplácané nejaké úplatky za vrátenie nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty. Nevedel uviesť ani to, o ktorých konkrétnych pracovníkov daňového úradu sa malo jednať.

Svedok M. M. v prípravnom konaní uviedol, že v deň, keď podpísal „Výzvu - vyjadrenie" k protokolu o

daňovej kontrole, mal čakať v kancelárii sekretárky v priestoroch firmy E. a listinu mu tam mali priniesť na podpis, na hlavnom pojednávaní prvostupňového súdu nevedel uviesť, v ktorej miestnosti dokument podpisoval - uviedol: "buď to bolo u V. - sekretárky, alebo v kancelárii Ing. B. B., alebo v zasadačke.

Ako je to zrejme z uvedeného, obsah výpovede svedka M. M. je značne neurčitý a nejednoznačný, a preto jej podporný význam vo vzťahu k výpovedi svedkyne Ing. V. D. je nepresvedčivý a nepostačujúci na vyslovenie jednoznačného a nepochybného záveru o vine obžalovaných Ing. B. a P. B..

V danej súvislosti treba zdôrazniť aj ďalší dôležitý aspekt súvisiaci s výpoveďou svedkyne Ing. V. D. ako spolupracujúcej obvinenej a s postupom orgánov prípravného konania v trestnom konaní vedenom proti nej. Nie je síce úlohou tohto konania meritórne hodnotiť jej osobnú participáciu na predmetnej trestnej činnosti, avšak vo vzťahu k obžalovaným Ing. B. B. a jeho synovi P. nie je bez významu skutočnosť, že sama ako vedúca pracovníčka daňového úradu (spočiatku ako vedúca oddelenia kontroly a neskôr riaditeľka Daňového úradu v M.) sa mala podieľať na rozsiahlej korupčnej trestnej činnosti s tým, že pri požiadavke obžalovaných o pomoc pri daňových záležitostiach (poskytnutí informácií o fungovaní mechanizmov daňovej správy, o personálnych obsadeniach daňových úradov, o metodike vykonávaných daňových kontrol a pri konzultáciách ohľadom uplatňovania nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty medzi firmami) mala byť mimoriadne iniciatívnou a poskytovať nadštandardnú súčinnosť a iniciatívu pri vyplácaní nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty bez vykonania kontrol, resp. s vykonaním kontroly, ale s priaznivým výsledkom. Jej úlohou okrem poskytovania informácií, malo byť zabezpečenie vyplatenia uplatnených nadmerných odpočtov dane pre spoločnosti P. P., W. a Z. a takto skutočne mala aj zabezpečiť reálne vyplatenie nadmerných odpočtov dane z pridanej hodnoty pre tieto firmy. Následne mala prevziať sumu 40 000,- Eur v hotovosti, ktoré finančné prostriedky mala použiť „na osobnú potrebu“, neskôr ešte mala prevziať ďalšiu hotovosť vo výške 10 000,- Eur. Celková suma, ktorú mala obdržať a mala jej byť vyplácaná postupne za „pomoc“ mala predstavovať až 290 000,- Eur. Z tohto pohľadu sa javí konanie Ing. V. D. ako výrazne nebezpečnejšie ako konanie, ktoré je kladené za vinu obžalovaným B., keďže konala ako vedúca pracovníčka daňového úradu, teda ako osoba zastupujúca významné záujmy štátu, kedy sa od nej vyžaduje zásadový a neovplyviteľný postoj. Javí sa to tak, že ako štátna úradníčka sa mohla dopustiť ďaleko rozsiahlejšej a nebezpečnejšej trestnej činnosti ako je tá, zo spáchania ktorej by mala usvedčovať obžalovaných Ing. B. B. a P. B.. Inak povedané slovami zákona (§ 218 ods. 1 Tr. por.) záujem spoločnosti na objasnení korupčnej trestnej činnosti obžalovaných B. by nemal zrejme prevyšovať záujem na trestnom stíhaní Ing. V. D. zo spáchania korupčnej a prípadne aj ďalšej závažnej trestnej činnosti, ktorej sa mala dopustiť ako štátna zamestnankyňa vo vedúcej funkcii daňového úradu.

Podľa zásady proporcionality spolupracujúci obvinený má v zásade pomáhať odhaľovať závažnejšiu trestnú činnosť ako tú, ktorú sám spáchal. Postihovanie trestných činov verejných činiteľov chráni záujem štátu na riadnom výkone právomoci úradných osôb. Je otázkou, či nemalo byť konanie Ing. V. D. posúdené podľa prísnejšej právnej kvalifikácie ods. 3 § 329 Tr. zák. a nie len podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia, ako to vyplýva z uznesenia o podmienечnom zastavení jej trestného stíhania. Trestný čin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 3 Tr. zák. je obzvlášť závažným zločinom, keďže Trestný zákon stanovuje za jeho spáchanie trest odňatia slobody od 10 do 15 rokov. Na druhej strane pre trestný čin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., ktorý je kladený za vinu obžalovaným Ing. B. a P. B. je trestná sadzba trestu odňatia slobody určená zákonom v rozpätí od 5 do 12 rokov.

V súvislosti s výpoveďou svedkyne nie bez významu sú aj okolnosti, za ktorých bola na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa vypočutá, kedy sama potvrdila, že na hlavné pojednávanie bola privezená motorovým vozidlom polície.

Všetky tieto okolnosti vyvolávajú pochybnosti o jednoznačnosti a vierohodnosti svedkyne, ktorá sa ocitla v pozícii osoby, ktorá môže a má eminentný záujem na istom spôsobe výpovede tak, aby sama naplnila podmienky rozhodnutia o podmienечnom zastavení trestného stíhania tak, aby naplnila podmienky osvedčenia sa v skúšobnej dobe a trestnému stíhaniu sa takto v konečnom dôsledku úspešne

vyhla tým, že sa v jej trestnom stíhaní nebude pokračovať.

Napokon treba poukázať na to, že z obsahu spisového materiálu je nepochybné, že orgány činné v trestnom konaní predmetnú trestnú vec, v rámci ktorej sú trestne stíhaní Ing. B. B., P. B., Ing. V. D. a Ing. F. K. výlukami „rozdělil“ na tri samostatné trestné veci - trestné stíhania, pričom každý z týchto obvinených bol dôkazne „využitý“ aj ako svedok. Ing. V. D. bola vypočutá dňa 19. apríla 2013 o 7.30 hod. v procesnom postavení obvinenej a ešte v ten istý deň o 11.15 hod. v procesnom postavení svedkyne, Ing. F. K. bol vypočutý ako obvinený, ale v posudzovanej trestnej veci už aj ako svedok a v predmetnej veci obžalovaní Ing. B. B. a P. B. boli vo veci obžalovaného Ing. F. K. vypočutí aj ako svedkovia.

Zákonné podmienky výsluchu obvineného a svedka sú procesne celkom odlišné. Striedanie procesných postavení, keď ako svedok je povinný vypovedať pravdivo a ako obvinený resp. obžalovaný sa môže obhajovať spôsobom aký sám uzná za vhodný, neprispieva k posilneniu vierohodnosti týchto výpovedí, ale naopak takýto postup ich dôkaznú presvedčivosť oslabuje. Takýto postup orgánov činných v trestnom konaní môže vzbudzovať známky istej manipulácie, je v rozpore s ustanovením § 18 ods. 1 Tr. por. a v rozpore s ústavnými princípmi zákazu svojvôle orgánov činných v trestnom konaní a so zákazom nútenia k samousvedčovaniu (resp. sebaobviňovaniu), tak ako na to správne poukázal súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku.

V daných súvislostiach sa žiada zdôrazniť, že sústredené odhaľovanie a trestanie konaní spojených s korupciou je výsostne potrebné, avšak tieto ciele je možné dosahovať len zákonnými postupmi orgánov činných v trestnom konaní, prokuratúry a súdov a nie takými procesnými prostriedkami, ktoré vzbudzujú podozrenie účelovosti a neprípustnej manipulácie.

Na základe vyššie formulovaných úvah dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že odvolacie námietky prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky nie je možné akceptovať, a preto jeho odvolanie podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu prostriedok nie je ďalší riadny opravný prípustný.